

СБС през погледа на председателите на управителния съвет
на организацията. Новата визия за съюза.

По традиция всяко събрание на съюза се открива с встъпително слово от председателя на УС. В тях те правят оценка на отношенията с управляващите, на състоянието на съюза и очертават належащите му задачи. Особено важни са мислите и идеите им относно целите и развитието на съюза

Във встъпителната си реч при откриване на първото редовно, общо годишно събрание (7 и 8 април 1920 г.) председателят на УС Филип Попов посочва, че незаслужено отправените укори от управляващите от БЗНС към съдийството не могат да бъдат отминати с мълчание, защото хвърлят „сянка върху самото правосъдно дело”. Той обяснява проявената неприязън към съдиите с верността им към ръководното начало да служат само на закона и да „раздават правосъдие, а не на услуги”. Затова според него неуважителното отношение към магистратите е „не само неуместен акт от държавническо гледище, но и печално доказателство, че има у нас политически водачи, които не схващат, че поради моралните и материални условия, в които сме поставени, нашето служене е почти равносилно на самопожертвуване”. Попов пожелава на депутатите „работа плодотворна, и имаща за цел само върховните интереси на правосъдието, а не дребнавите и егоистични интереси на личността и съсловието”¹.

Второто общо годишно събрание (6-7 май 1921 г.) е открито от председателя на управителния съвет Светослав Велчев. Той констатира със задоволство положителните промени, настъпили в отношението на земеделското правителство и на министъра на

¹ В. „Известия на Съюза на българските съдии”, № 12 от 20 април 1920 г. с. 1.

правосъдието, към магистратите и тяхната организация, без да премълчава тежките последици от предишните решения. С оптимизъм и вяра в успеха на съюза, той призовава делегатите да пристъпят към работа „с по-голямо спокойствие и хладнокръвие”. Да обсъдят и решат, включените в дневния ред въпроси с присъщите на съдията „обективност, умереност и достойнство”, като се ръководят „от висшите интереси на правосъдието”.

С. П. Велчев открива и третото общо годишно събрание (21-23 април 1922 г.). Председателят на УС анализира условията, при които възниква и работи съюза. Откроява както положителните, така и негативните моменти в политиката на земеделското правителство, като извежда на преден план връщането на магистратите в общия чиновнически щат, възобновените нападки срещу органите на съдебната власт и посегателството върху несменяемостта на съдиите, която по думите му „се преобръща в една фикция”. Не без чувство на гордост той отбелязва високата оценка на френските специалисти за „безпристрастието и устойчивостта на българския съдия”. Велчев изразява своята увереност, че делегатите „верни на установилите се традиции, подкрепени от общественото мнение, насърчени от ласкавите отзиви на бележити чужденци, и намирайки опора в чувството на законност” ще посочат мерките, които се „налагат от висшите интереси на правосъдието”².

Приветствена реч пред четвъртото общо годишно събрание на съюза (13 и 14 април 1923 г.) произнася Михаил Генадиев. Той поставя акцент върху два основни въпроса: дейността на съюза и независимостта на съдиите. Като констатира, че „ръководенето на съюза е предоставено всецяло, изключително на управителния

² В. „Съдийски вестник”, № 17 и 18 от 5 май 1922 г., 1-10, 19; Адвокатски преглед, № 19-20 от 1 май 1922 г., 2-3.

съвет”,..., а членовете му „дължат на организацията своята подкрепа, своето съдействие..”, председателят на УС заключава: съюзът „трябва да проявява своето влияние чрез съвместната дейност на отделните си членове, в подкрепа на дейността на управителния съвет”.³

Деветоюнският преврат 1923 г. и поемането на властта от Демократическия съговор поставят съюза пред нови задачи и изпитания. След преврата Михаил Генадиев стига до основополагащия извод, че в новите условия на „съдилищата предстои да установят силата на Закона и да внесат окончателно успокоение” в обществото. Аргументите му са силни и необорими: смяната на времената и на властта „не трябва ни най-малко да влияят на съдийската длъжност”; съдията принадлежи изцяло на обществото и служи единствено на неговите интереси; „задачата на съдията днес е абсолютно същата каквато в минало време, утре абсолютно същата каквато в настояще време”. Наред с това той посочва и качествата, които всеки съдия трябва да проявява в своята дейност при всички политически обстоятелства: да бъде абсолютно независим, откъсен от „всякакви зарази”, освободен от „предразсъдъци и от всякакви влияния”, да се отличава „с пълна добросъвестност, най-сериозно внимание, прилежност и просветеност”. Според председателя на УС на съюза „пътеводната звезда на съдията трябва да е разума на закона, а изпълнението на повелението на закона трябва да е негова цел”⁴.

В речта си пред петото общо годишно събрание (4 и 5 май 1924 г.) Генадиев отдава дължимото и на контрола от страна на съюза и критичното и самокритично отношение на всеки член към

³ В. „Съдийски вестник”, № 16 от 20 април 1923 г., 2-3.

⁴ Генадиев, М. Промяната и съдиите. - В. „Съдийски вестник”, № 20 от 20 юни 1923 г., 1-2.

пороците и грешките на отделни съдии. Така той извежда на преден план една от основните характеристики на организацията, като „самоконтролен орган над дейността на съдиите”, произтичаща от самото ѝ съществуване.⁵

Атентатът в църквата „Св. Неделя” (16 април 1925 г.) става причина шестото годишно събрание на съюза да бъде отложено. Позицията на СБС относно априлските събития е ясна и категорична. Тя се отличава със своя разум, принципност и дълновидност. Атентатът е определен като „кръваво злодеяние”, „престъпно и срамно дело”. Съюзът изидига „високо глас на протест” и заявява, че съдийството ще действа в начертаните от закона граници „за запазване на реда в страната”, ще даде изцяло силите си за „защита и запазване на държавата”. Той призовава всички към „вразумяване”, към осъзнаване на истината, че „сами тласкаме България в пропаста”. С болка, мъдрост и прозорливост СБС апелира „нека всички, които мислят добро за нея, се помирим и си дадем дружно ръцете, за да я спасим. Всички да извикаме: стига проливаме кръви, стига разорения. Нека строим вместо да разрушаваме, нека строим в мир и ред...нека това желание да стане дело”⁶.

Шестото редовно общо годишно събрание на СБС се провежда на 7-8 юни. На него М. Генадиев издига безусловното спазване на закона, като единствената „гаранция за добър вътрешен ред”. От тази позиция определя и задачата на съюза в новите условия, а именно: „да подчертае привързаността си към законно установения ред...и да спомага, макар косвено, в рамките на своята обществена дейност, за неговото запазване”. Председателят на УС порицава най-

⁵ В. „Съдийски вестник”, № 17 и 18 от 20 май 1924 г., 1-2.

⁶ Пак там, № 17 от 5 май 1925 г., 1-2.

енергично атентата от 16 април, и осъжда остро „престъпните актове на убийства” на прокурори и други хора на дълга.⁷

Съдийската общност отхвърля решително и безусловно призивите и опитите да бъде ограничено правосъдието с мотива за „изключителните времена”, които преживява сктраната, предупреждавайки за опасните последици от подобно действие. В специална статия по въпроса Димитър Пешев изрично подчертава, че съдебната власт е единствената, която е „в състояние авторитетно да посочи виновните и ги накаже, без това да срещне отпор и реакция от заинтересованите среди”⁸. Макар и да е написана по повод на конкретни събития, съдържанието ѝ кореспондира пряко с борбата на съюза за независимост на съдебната власт и в частност с искането за несменяемост и на прокурорите. В този смисъл тя е директен контрапункт на аргументите, с които управляващите отказват да изпълнят своето предизборно обещание и да направят прокурорите несменяеми.

Седмото общо годишно събрание (5-6 май 1926 г.) по традиция е открито от председателят на УС Св. Велчев. Речта му е оптимистична и посветена на постигнатите успехи от съюза през годината. Наред с това в дух на самокритичност той отбелязва, че „някои от големите въпроси, разрешението на които винаги се е признавало за належаще, като тези за подобрене материалното положение на длъжностните лица по съдебното ведомство и за обезпечение стабилността на прокурорската служба, останаха открити, а други не получиха завършен вид”⁹.

Събранието бележи важен и преломен момент в историята на съюза. Делегатите от клона в Татар-Пазарджик поставят въпроса за необходимостта от съюза и неговото съществуване. Делегатите

⁷ Пак там, № 19-20 от 20 юни 1925 г., 1-2.

⁸ Пак там, № 1 от 5 септември 1925 г., с. 1.

⁹ Пак там, № 18 и 19 от 20 май 1926 г., 1-2.

отхвърлят единодушно, безусловно и решително подобна идея. Въпреки непоколебимия отпор, в „Съдийски вестник“ посвещава специална статия на този въпрос, озаглавена „Нашият съюз“. Авторът ѝ Д. Пешев стига до извода, че делото на съюза е „морален престиж пред мислещото общество“, „един незаменим капитал, който ние бихме непростимо разпиляли, ако последваме съветите, които идват от ТП“. Оценката му е убедителна и еднозначна - „с голяма лекота се посяга на едно дело“¹⁰.

За разлика от предходните форуми VIII общо годишно събрание (29 април 1927 г.) е открито е от подпредседателя на УС Никола Георгиев. Причината е, че през м. април председателят му Никола Чехларов подава оставка. Тя не е приета, но той повече не участва в заседанията на съвета. В словото си Георгиев отбелязва, че думата на съюза е „дума на морално силна организация“, затова „Никой вече не си задава въпроса, както беше преди години, нужна ли е тя.“ Той обосновава необходимостта от съюза и неговото бъдеще с целите и дейността му, които животът налага, които са в интерес на правосъдието и служат „ЗА ДОБРОТО УРЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВАТА“¹¹. Обобщаващата оценка на подпредседателя на Управителния съвет за организационното състояние на съюза е еднозначна и без алтернатива - „така не може и не бива да се върви...трябва да стегнем редовете си“. Той призовава членовете да дадат „това МАЛКО със същата готовност“, с каквата са давали „в миналото „ВСИЧКО“, за да създадат и закрепят организацията“¹².

Събранието настоява клоновете „да проявят по-голяма дейност, която да отговаря на задачите и целите на съюза“. Това се вменява като техен „морален и професионален дълг“¹³.

¹⁰ Пак там, № 20 от 20 юни 1926 г., 1-2.

¹¹ Пак там, № 17 и 18 от 20 май 1927 г., 2, 4.

¹² Пак там, с. 4.

¹³ ЦДА, ф. 537 К, оп. 1, а. е. 5, л. 14; В. Съдийски вестник, № 17 и 18 от 20 май 1927 г., 6, 9.

И следващото деветото общо годишно събрание (19 април 1928 г.) е открито от подпредседателя на УС Петър Моллов. В словото си той поставя акцент на „моралния авторитет“ на съюза, върху който се крепи неговата сила и значение, и подчертава, че за разлика от останалите профсъюзни организации, СБС не може да разчита на други средства за борба. Едновременно с това напомня на магистратите, че „този морален авторитет се дължи повече на естеството на съдебната власт и длъжностите“, които те изпълняват, като нейни органи. Моллов призовава съдийството да пази своя морален авторитет, като съхрани и „основите, на които стои всяка професионална организация тъй като моралната основа не може да съществува без материалната такава“. Според него деветгодишното съществуване на „професионалната организация е период твърде кратък, за да се каже, че тя е вече развита и че нейното бъдещо съществуване е напълно гарантирано“. Той отправя апела на УС към всички членове „за редовност и точност“ при изпълнение на съюзните си задължения.¹⁴

Встъпителна реч пред десетото общо годишно събрание (9 и 10 май 1929 г.) произнася председателят на УС Св. Велчев. Той поставя акцент върху характера на организацията и подчертава, че нейната главна, дори едничка цел е „повдигането и усъвършенствуването на правосъдното дело“. От тази гледна точка определя отношенията на съюза с Министерството на правосъдието, като отношения на „уважение, коректност и сътрудничество“.

Св. Велчев открива и XI редовно общо годишно събрание (26 и 27 април 1930 г.). Той се спира специално на зверското убийство на дългогодишния председател на Севлиевския окръжен съд И. Гунчев, на прокурора Г. Манчев и на младия съдия Дочев, извършено на 23

¹⁴ В. „Съдийски вестник“, № 16 и 17 от 5 май 1928 г., с. 1.

октомври 1929 г. в местността „Трапец“ от бандата на Д. Узунов, хора на „отрицанието и разрушението“. Велчев се присъединява към общата оценка, че това „страшно и безпримерно злодеяние“ е посегателство върху „самото правосъдие, върху самия правов ред, върху съществуващия държавен строй“. От името на своите колеги заявява: „българският съдия не ще слезе от високото си място, и верен на своя дълг, ще продължава да раздава правосъдие със същата твърдост и безстрастие, с каквато то винаги се е отличавало, и тъй, както неговата съвест и действащите закони му повеляват.”

Председателят на УС засяга и въпроса за материалното обезпечение на съдиите. Той не скрива разочарованието си от забавеното му решаване, въпреки обещанията на управляващите.¹⁵

В словото си пред XII общо годишно събрание (17-18 април 1931 г.) председателят на УС Св. Велчев отделя най-широко място на проблема за подобряване на материалното положение на съдиите. Изводът до който стига - правителството не само не изпълнява обещанията си, но с новия бюджет „вече се засяга самото положение на носителите на съдебната власт в служебната йерархия“ става отправна точка в последвалата дискусия¹⁶.

Тринадесетото редовно общо годишно събрание се провежда на 6 и 7 май 1932 г. В речта си при откриването му председателят на УС Д. Йосифчев се спира на силата на съдийската организация и очертава нейните основни приоритети. Първо - „да бъде верен и неотклонен страж и пазител на прокараните основни начала в съдоустройствения закон за гарантиране съдийската независимост и служебния съдийски стабилитет, без които е немислимо правораздаването“. Второ – „да бъде и скромнен сътрудник на

¹⁵ ЦДА, ф. 537 К, оп. 1, а. е. 8, л. 31-32; В. „Съдийски вестник“, № 9 от 25 май 1930 г., 146-147.

¹⁶ В. „Съдийски вестник“, № 8 от 10 май 1931 г., с. 114.

меродавните фактори и лица в дейността им за издигане, за възхода на нашето правосъдно дело, защото магистрата е негов служител, той най-лесно и най-добре чувства, съзнава и вижда неговите нужди, той живее с него и затова неговата дума, той има всички основания да иска, да се слуша и да се тачи”. Трето – „Като организация професионална, нашия съюз се стреми при това, щото да не бъде подценен тежкия и отговорен труд на магистрата и да бъде той съответно материално възнаграден и обезпечен, която истина отдавна е станала аксиома в по-напредналите от нас страни и която, за зла чест, още не е даже осъзната у нас от нашето общество, а най-вече от меродавните места”. Четвърто – „да бъде полезна организация с своите скромни материални средства на своите членове в момента на нужди и испитания в техния личен живот”¹⁷. Председателят на УС призовава клоновете и техните членове към работа, дисциплина и сплотеност, и им напомня, че „само когато членовете на съюза бъдат проникнати от съзнанието за целите и значението му, той ще изпълни своето предназначение на обществена организация и мощен, с пълно съзнание в своята сила, ще може да затвърди онова положение, което справедливо си е вече извоювал, като фактор, чиято дума не е без значение за правилния развой на родното правосъдие”¹⁸.

С нескрита гордост и оптимизъм председателят на УС Н. Георгиев отбелязва пред XIV общо годишно събрание (22-23 април 1933 г.), че изминалите 14 г. от основаването на организацията са години, които доказват „и на невярващите някога, че основите, върху които е съградена тя, са здрави, че тя е необходимост за нашия живот, особено във времена като днешните, на морална и материална разруха...”. Словото му е изпълнено с реализъм и чувство на

¹⁷ ЦДА, ф. 537 К, оп. 1, а. е. 11, л. 1-3; в. „Съдийски вестник”, № 9 от 25 май 1932 г., с. 130.

¹⁸ ЦДА, ф. 537 К, оп. 1, а. е. 12, л. 4; В. „Съдийски вестник”, № 9 от 25 май 1932 г., с. 136.

отговорност. Той призовава съдийството да запази принципа на самоподбора, да се „покаже достойно да съди и своите дела, както съди чуждите”, за да има място в неговата среда само за хора „морално чисти и високо издигнати”. Като подчертава, че „Съдийският съюз е организация от полза, както за съдийството, така и за правосъдието”, Георгиев отхвърля всякакви внушения и пожелания за политизиране на негова дейност. Актуално и днес звучат думите му, съюзът „няма да позволи да се прави политика с големия правосъден интерес за партийни интереси. Правосъдието се е раздавало и раздава само в интереса на народа. Съдийството изхожда от този народ и ще остане на поста си да пази само неговите интереси”¹⁹.

На опознавателната среща с министър Юрдан Качаков председателят на УС Н. П. Георгиев подчертава, че „управлението и уреждането на правосъдното ведомство трябва да става само по закон”. Той потвърждава желанието на съюза „само да сътрудничи” с министрите на правосъдието в усилията им за „уреждане, подобрене и затвърдяване делото на правосъдието”. Отбелязва също, че СБС „не е имал за цел да се постави като контролен орган на делата на министрите, а особено пък да излага последните обществено и политически, и ако понякога се е случвало да бъде в различие с тях”. Макар и тези думи да се казани по повод отношенията с министър Върбенов и неговата оставка, те са принципна позиция, произтичаща от служебното положение на магистратите. Показателен е и отговорът на министър Качаков. Той заявява, че във ведомството „единствено ще се прилага законността” и „поканва Съюза”, когато „счете някое негово действие или това на Министерството изобщо за

¹⁹ ЦДА, ф. 537 К, оп. 1, а. е. 15, л. 1а, 2; В. „Съдийски вестник”, № 9 от 25 май 1933 г., с. 122.

несъобразни с закона, особено по движението на съдийския персонал, да се яви в последното и да заяви за това”. Министърът призовава началниците на отделения в МП да „бъдат достойни за местата си и твърди в отстояването на законността”.²⁰

Георгиев извежда като водещ принцип в дейността на съюза изискването „да се държи сметка за онова, което е възможно и онова, което е невъзможно, като се прецени положението; безсмислено е да се унижаваме за неща, за които сме сигурни, че ще претърпим неуспех”²¹. Той порицава ходатайството и нарича „подлеци” всички ония, които ходят да чукат на вратите на силните на деня, и настоява те да бъдат давани на дисциплинарен съд.²²

На XV общо годишно събрание на съюза (15 и 16 април 1934 г.) председателят на УС Никола Георгиев констатира със задоволство, че избраният и следваният от съюза „без лъкатушения път” е донесъл „само добри и ползотворни резултати, както в полето на родното правосъдие, така и за заздравяване на съдийското тяло”. Като недоумява, защо все още има съдии, които са въвн от организацията, той ги призовава и кани да влязат в съюза, за да докажат, че големите задачи, които той преследва обединават „всички съдии до един”²³.

Във встъпителната си реч пред XVI общо годишно събрание (30 и 31 май 1936 г.) председателят на УС на сдружението Александър Камбуров поставя акцент върху характера на промените в устава и последиците от тях за дейността и развитието на

²⁰ В. „Съдийски вестник”, № 7 от 25 март 1933 г., 97, 99.

²¹ ЦДА, ф. 537 К, оп. 1, а. е. 16, л. 18-29; В. „Съдийски вестник”, № 7 от 25 март 1933 г., с. 98; № 8, април 1934 г., 124-126.

²² ЦДА, ф. 537 К, оп. 1, а. е. 16, л. 16-18, 23-24, 28-29, 40-44, 47-49; В. „Съдийски вестник”, № 8, април 1934 г., 123-126, 129, 131.

²³ ЦДА, ф. 537 К, оп. 1, а. е. 16, л. 4-6, 68-70; В. „Съдийски вестник”, № 8, април 1934 г., 114-115.

организацията. Той призовава делегатите да проявят „присъщите на съдията обективност, спокойствие и компетентност” и да вземат решения, които да дадат „сила и авторитет на бъдещия управителен съвет”²⁴.

Ал. Камбуров открива и XVII общо събрание (30 април и 1 май 1938 г.). Той с болка признава незадоволителните резултати от работата на УС - „Може би и не само може би, а сигурно дейността на управителния съвет ще се счете за незадоволителна, защото надали би могъл да ви се похвали с някои по значителни придобивки”. Едновременно с това отбелязва, че правосъдието има „големи и назрели нужди, които чакат своето решение”. Констатацията му се основава на анализа на последиците от съдебните реформи, които по думите му, „не само, че влошиха нашето правосъдие, но го върнаха назад и го оставиха на кръстопът”. Той не скрива увереността и оптимизма си, че моралният капитал на съдиите „ще им помогне...да се преживее лошото и преходно ненормално време”²⁵.

XVIII общо редовно събрание на СБС се провежда 1 и 2 ноември 1940 г. Встъпителната реч на председателя на сдружението Вл. Лингоров е посветена на неуспехите и слабостите на сдружението, на неговата роля и принос за развитието на правосъдното дело, за издигане качеството на работата на съдията. Търсейки причините за липсата на прогрес по много въпроси, той стига до извода, че както в миналото, така и сега поднасяните резолюции на министрите на правосъдието служат „само да пълнят архивите в министерството”. Според него неизпълнението на конгресните решения до голяма степен се дължи на факта, че

²⁴ ЦДА, ф. 537 К, оп. 1, а. е. 19, л. 1; В. „Съдийски вестник”, № 10, юни 1936 г., с. 218.

²⁵ ЦДА, ф. 537 К, оп. 1, а. е. 22, л. 1; В. „Съдийски вестник”, № 9, май 1938 г., с. 186.

сдружението е гледало на тях като на „пожелания”, без да разчита „много, че ще бъдат усвоени от министерството”. Затова по думите му „нито едно наше конгресно решение не е било изпълнено, или ако има такава, то е било, защото е съвпадало с предначертаната от министерството негова програма”.

Наред с тази самокритичност, съвсем реалистично, председателят на УС с основание констатира, че сдружението „със своя голям нравствен престиж е служило като страж на съдийските интереси и е спирало мнозина от желанието да вършат произволи и беззакония”.

С чувство на отговорност Лингоров отбелязва необходимостта от повишаване качеството на правораздаване. Той призовава управляващите „да създадат условия, за да може съдията да работи върху себе си и да не остава с онези познания, които е придобил в университета”. Първостепенно значение в това отношение отдава на възобновяването на научните командировки в чужбина и на възстановяването на фонд „Правна книжнина”.

Воден от максимата, че правосъдието е основа на държавата, председателят на сдружението поставя остро и ребром въпроса за „немотията” на съдията, за „непоносимото” му материално положение. Той изразява надеждите на съдийството, че „българската държава ще направи всичко, за да закрепим своите основи, особено пък когато министър на правосъдието е един наш колега”²⁶.

²⁶ ЦДА, ф. 537 К, оп. 1, а. е. 24, л. 1-4; В. „Съдийски вестник”, № 1, септември 1940 г., 51-52.

За визията на съюза

В сложната политическа ситуация след априлските събития 1925 г. отговорът на въпроса кое определя отношенията на съдиите към техния съюз и каква е неговата връзка със съдебната власт придобива изключително важно значение. Макар той да се съдържа в уставните цели на организацията, осъвременяването или по-скоро търсенето на бъдещите му проекции има не само теоретическо значение, но и определена практическа стойност. През изминалите 6 г. съюзът доказва правото си на съществуване и опровергава първоначалните опасения и страхове за несъвместимостта на съдийската служба с членството в професионална организация, за невъзможното съжителство и равноправие в нея на съдиите от различните инстанции. Подобни тези се появяват още в началото на ХХ век, когато в страните от Западна Европа започва формирането на първите професионални обединения на съдиите.

Създаването на СБС и членството в него е последица и резултат от самото служебно положение на съдиите. Това е двустранен процес, който няма автоматично действие и се основава на желанието и преценката на всеки съдия. В същото време съюзът се превръща в гарант за стабилността и интересите на съдийството, което също няма автоматично действие, защото пряко зависи от политиката на управляващите. Стъпвайки на тази основа Д. Пешев отбелязва, че СБС е организация на носителите на съдебната власт и като такава той „обединявайки в себе си всички или болшинството от съдиите, олицетворява тази власт, без разбира се, да образува от себе си нещо над самите съдии”. Познаващ добре магистратите и живота на организацията Пешев с удовлетворение посочва, че съюзът вече е „поел трудния, но спасителен път”, но това е процес, който трябва да получи своето естествено развитие в бъдеще. От тази гледна точка поставя като първостепенна цел пред СБС обединяването на всички съдии, за да може „действително да се издигне до положението на организация, която

представлява всички носители на съдебната власт, и чрез това и самата тази власт..”. Обосноваването на посочената диалектическа връзка показва пътя на развитие на съюза, а именно „да стане фактор в правосъдния живот в страната”, да бъде признат, че „олицетворява самата съдебна власт”, а самият той да „претендира, че я представлява с всички последици на едно подобно положение”²⁷. Трудно е да се каже дали новото разбиране за мястото и ролята на съюза, за неговото бъдещо развитие, се възприема и осъзнава в цялата му дълбочина и мащабност от всички членове на съюза. Независимо от това в конкретната политическа обстановка то има изключително важно значение. Всъщност Д. Пешев дава една нова трактовка на уставната цел - съюзът да работи за повдигане и усъвършенстване на правосъдното дело, обогатявайки я и едновременно с това придавайки ѝ конкретно съдържание.

Естествен завършек на тези размисли е идеята в „Съдийски вестник” да заеме своето място като орган на съдебната власт, да се „издигне до истински публичен орган от голямо обществено значение”, да изразява „самия държавен интерес”, който съдиите отстояват чрез прилагането на закона. Дългогодишен редактор на вестника Пешев добре знае, че това е трудна и дори непосилна задача. Но целта му е да активизира клоновете и членовете на съюза. Призовава съдиите да насочат своето внимание към обществената си дейност извън съдилищата, убеден, че кариерата на съдията е „обществена кариера в широкия и дълбок смисъл на тази дума”. Това е пътят според него, който ще направи вестника на съюза „истински фактор в развитието на правния и правосъден живот, действителен творец в областта на правосъзнанието на обществото и в неговия правосъден идеал”²⁸.

²⁷ В. „Съдийски вестник”, № 4 от 20 октомври 1925 г., 1, 2.

²⁸ Пак там, с. 2-3.

Болезнената чувствителност и отдаденост на Д. Пешев към проблемите и дейността на съюза, смелото му журналистическо перо и научна мисъл, го превръщат в един от признатите лидери на организираното съдийство, оставил трайна следа в историята на организацията.

В навечерието на XV общо годишно събрание в специална статия д-р К. Партов разкрива значението и ролята на съюза за развитието на правосъдното дело, очертава връзката между организацията и съдиите като нейни членове. Той посочва, че „Съюзът на българските съдии има не само желанието, но и задължението да се издигне до положението на представител на носителите на съдебната власт”. Това „издигане на съюза, според него, зависи изключително от самите съдии, които трябва да свикнат да гледат на съюза именно от тази висота, като престанат да го считат само защитник на лични интереси на членовете му”. Секретарят на съюза определя тази задача като трудна, но жизнено важна и обосновава нейното належащо изпълнение по следния начин: „колкото по-силен и по-авторитетен е съюзът на българските съдии, толкова по-голямо ще бъде неговото влияние и значение при организацията на съдебната власт. А това предполага, че самите съдии ще бъдат достатъчно силни и дейни, тъй като ще се чувстват наистина носители на една от властите в страната, а не плахи и убити духом чиновници, които работят непосилно под постоянния гнет на мисълта за тяхната служебна сигурност”²⁹. Д-р К. Партов възприема и следва идеите развити 10 г. по-рано от Д. Пешев. Поставянето им отново говори за последователност и амбиции те да бъдат реализирани до край.

²⁹ Партов, К. Пред XV-то общо годишно събрание на съдиите. - В. „Съдийски вестник”, № 7, 25 март 1934 г., 97-98.

Идеите на Д. Пешев и д-р К. Партов звучат съвременно и модерно.